

SZASZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XIV. évfolyam 5. (159.) szám, 2012. május

Ideje van a szólásnak

„... s rendezni végre közös dolgainkat,
ez a mi munkánk; és nem is kevés.”

József Attila

*Köszönöm,
édesanyám*
(népköltés)

*Édesanyám, neked adok
minden évben egy napot,
de te nekem életednek
minden napját átadod.
Nincs az égen annyi csillag,
se fűszál a réten,
mint ahányszor kell hogy
mondjam
ki is vagy te nékem.
Megköszönöm, hogy velem
vagy,
s nem ér engem szenvedés,
arra nem csak ez az egy nap,
de egy élet is kevés.*

BARCSAI-FEHÉR GÉZA

Nagymamának

*Jó nagymama, tedd le ma
Fényes okuládat!
Kérlek szépen hallgasd meg
A kis unokádat!
Eddig mindig te hoztál
Ajándékot, cukrot.
Kérlek, ma te fogadd el
Tőlem e kis csokrot.
Nem adhatok egyebet
Pár szerény virágnál.
De egy-egy jókívánság
Mindenik virágszál.
Általuk, jó nagyanyám,
Tehozzád én szólok.
Isten élteszen soká!
Légy vidám és boldog!*

„Nem hiszek a turáni átokban. A magyarság nem olyan értelemben megosztott, ahogyan mondják, hanem egyszerűen annyira sokré-
tű, sokszínű, sokféle or-
szágnak a sokféle vi-
szonyaihoz alkalmaz-
kodni kénytelen, hogy magától érte-
tődik egyfajta sokféleség, pluralitás” –
írja a Harangszó januári számában Tótkés László.

Az átkokban én sem hiszek, de ezt a szépen megfogalmazott hibánkat, a széthúzást, mely Mohács óta egyik nyomorúságunkból a másikba vitt, az utolsó fél évszázad során odáig tökéletesítettük, hogy ma már alig található két magyar ezen a földön, aki huzamosabb ideig képes, minden erejét összetéve, közös cél érdekében dolgozni. Ez az egyik fő oka annak, hogy egy lépést sem haladunk előre, sőt egyre mélyebbre ásunk magunk alatt a vermet. Közös hazánk fiai, a „többség” meg arszonként dolgozza magát fölfelé, Isten szabad napfénye felé, elfoglal-

va minden gazdasági kulcspozíciót. Kitűnő stratégiával lépésről lépésre átalakítják, eltüntetik az erdélyi magyarság évszázados történelmének anyagi és szellemi emlékeit. Ellenségeink csupán a magyar földet darabolták szét alattunk. Amit ők nem voltak képesek megtenni ellenünk, azt elvégeztük mi magunk. Földaraboltuk a magyar lelkiséget, lesüllyesztettük, megaláztuk nemzeti hagyományaink, szimbólumaink nagy részét, hiteltelenné tettünk mindent és mindenkit. Kétségtelen, hogy véleménykülönbségeink mindig lesznek, és erre szükség is van, mert enélkül nincs fejlődés, haladás, szellemi tisztulás. Azonban nem lenne szabad, hogy az elvi viták gyűlölködéssé fajuljanak, és főleg ne a megélhetési politikusok legyenek a viták főhősei.

„A magyarokat nem uszító gondolatokkal nyugtalanítva, hanem

köznapi, hasznos jólétet gyarapító tettek sorával kell szeretni. Az eltiport nemzet újjászületik, de öngyilkos nemzetnek nincs feltámadás” – mondta már 150 évvel ezelőtt a haza atyja, Deák Ferenc. Ezt a tanácsot jó volna, ha az úgynevezett erdélyi polgári jobboldal folytonosan taktikázó, bármilyen összetételű szövetségtől és programtól elhatárolódó vezetői is megfogadnák, mert lassan, de biztosan, főleg menthetetlenül álságosan megszerzett, látszólagos hatalmuk kő- és vasfalai közé szorúlnak. Kompromisszumképtelen, örökösen duzzogó vezetőiknek állandó sértődöttsége, pocskondiázó sárdobálása darabokra zúzza az erdélyi magyarság eddig elért eredményeit is. Sokat hangoztatott autonómiaprogramjukat hamarosan a politikai demagógia legalsó fokára süllyesztik, és teljesen kiábrándítják a normálisan gondolkodó embereket. Amatőr, képlékeny politikusaik, a minimális politikai logikát is nélkülöző álláspontjuk, a magyar egység megerősítésében egyre súlytalanabbá váló szerepük a politika süllyesztőjébe viszi pártjaikat.

A legnagyobb veszély a „nevető harmadik”, a „többség” hatalmának további megerősödése lesz. Odaajándékozunk ingyen Erdélyországot nekik. Ezen okok miatt ne játsszunk továbbra is a tűzzel, mert torzsalkodásaink és hergelődéseink közben az is elég lehet, amink most van. Hagyjuk tehát az ötletversengést. Munkálkodjunk újra együtt számtalan rendezetlen dolgunk megoldásán. „Legyen Erdély újra olyan, amilyen volt.” Ez az üzenet a nemzet életigenlését, az egységre, az összetartozásra való törekvést jelentse mindannyiunknak, akik még hiszünk a megújulásban, Erdély felemelkedésében és gyarapodásában. Szűnjenek meg végre a szekértáborok. A nemzetnek új, elhivatott, de főleg tehetséges vezetőkre lenne szüksége. Olyan vezetőkre, akiknek megint sikerül maguk köré gyűjteni mindazokat, akiknek szíve egyszerre dobban a nemzetért, és legfőképpen felrázzák a kiábrándult, érdektelenségbe zuhant fiatal

nemzedéket. A tanácsadók, a díszmagyarok meg maradjanak otthon, a hazájukban, mert ott is van bőven tennivaló. Magyarosítani a magyart kell – mondta Széchenyi. Mi itt a végeken évszázadokon keresztül tudtuk a feladatunkat, és meggyőződéssel valljuk, hogy „ameddig élünk magyar ajkú népek, megtörni lelkünk nem lehet soha”.

A soron következő választásoknak kulcsfontosságú tétje, hogy alapvető kérdésekben erős magyar egység szülessen. Éppen ezért a választások napjai váljanak az erdélyi magyar összefogás újkori szimbólumává. A minél több magyar helyhatósági győzelem, minél több parlamentbe küldött magyar képviselő megőrzi, de főleg megerősíti nehezen kivívott jogainkat. Újra tudatosítják a világgal, hogy itt, Európa közepén él egy 1,5 milliós kisebbség, amely küzd a megmaradásáért, a hitéért, amelyben keresztelték, gazdasági, kulturális örökségének, az ősi szülőföldnek a megőrzéséért.

Városunkban álmodjunk újra együtt egy nagyot. Bizonyítsuk be, hogy mégis élünk és élni fogunk. Az új pályára állított város magyar közössége megint kiáll választottja mellett. Megmaradnak a magyar feliratok. Megismétlődik a történelmi csoda. Szászrégennek megint, immár harmadszor, magyar polgármestere lesz Nagy András személyében?

A kommunizmus a mi nemzedékünket többek között a vak gyűlölet, az intézményesített ellenségeskedés vírusával is megfertőzte, de hiszem, hogy még mindig sokan vagyunk a magyar télben, akik Reményik Sándorral együtt merünk még egyszer egy nagyot álmodni:

„Nagy magyar télben picike tüzek, jaj de szétszórva égtek. Királyhágón, Kárpátokon, mindenütt. De mondok egyet néktek szelíd fények és szilaj vándorlángok: Mit gondoltok, ha összefogóznátok?”

ZSIGMOND SÁNDOR

Új nevek az RMDSZ szászrégeni szervezetének tanácsosi listáján

Az április 18-i választmányi ülésen kialakult az RMDSZ szászrégeni szervezetének tanácsosi listája.

A jelölést 15 személy nyújtotta be, közülük heten a jelenlegi tanács tagjai, nyolc személy új jelölt.

A szavazást követően az első helyet Aszalos Gábor mérnök, a jelenlegi tanácsi RMDSZ-es frakcióvezető szerezte meg.

Második Bodó Zoltán jogász, harmadik Márk Endre mérnök, vállalkozó, ő az újak közé sorolható.

Negyedik lett Demeter Mária tanárnő, ötödiknek szintén egy új tag futott be Zsigmond Zsolt fogorvos személyében, a hatodik Kalabér László erdőmérnök, ő is az újak között van.

Hetedik Gyórfi István vállalkozó, a nyolcadik Nagy Atilla tanár, aki szintén a fiatal generációhoz sorolható.

A következő helyeket Biró Albert mérnök, Bartha Károly vállalkozó (új), Biró Sándor vállalkozó (új),

Szóke István mérnök, Borbély Zsolt tanár (új), Bozsoki Szabolcs tanár (új) és Szűcs Imre vállalkozó szerezte meg.

Jelenleg Szászrégen helyi tanácsában kilenc RMDSZ-es tanácsos van. A júniusi helyhatósági vá-

lasztásokon meg szeretnék ismételni a négy évvel ezelőtti sikert.

Az RMDSZ szászrégeni polgármesterjelöltje Nagy András, a jelenlegi városvezető.

FAGY

Ismét jelölteti magát Szászrégen magyar polgármestere

Harmadik polgármesteri mandátumáért is versenybe száll **Nagy András**, Szászrégen elöljárója. Nyolc évvel ezelőtt, kiélezett harc után, a második fordulónban győzte le nemzeti liberális vetélytársát, 2008-ban azonban már az első forduló után magáénak tudhatta a polgármesteri széket. Noha az eltelt időszakban Szászrégen magyarsága 29-30 százalékról 27-28 százalékra csökkent, az RMDSZ jelöltje bizakodóan néz a júniusi megmérettetés elébe.

– Valamikor mi kerestük a román pártok képviselőit, hogy kialakdjuk az alpolgármesteri széket, mára viszont fordult a kocka, most ők szeretnének tárgyalni – ecsetelte a Krónikának a helyzetet Nagy András. A középkorú mérnök azon kevés RMDSZ-es elöljárók közé tartozik, akik az elmúlt nyolc évben kétszer is román többségű városban szereztek polgármesteri mandátumot.

Nagy András úgy érzi, bár nincs a homlokára írva, hogy a következő négy esztendőben is neki szavaz bizalmat a 35 ezres város lakossága, a helyi román politikusok nagyon jól tudják, miért keresik az őt meg az RMDSZ kegyeit. Éppen ezért habozás nélkül vállalta az újabb jelölést.

– A magyarok Szászrégenben egységesek, a maradék kis szász közösség velem tart, de a románság nagy része is elfogad, hisz látja, mi volt ebben a városban, és mi történt az utóbbi nyolc évben – érvel újabb próbál-

kozása mellett Nagy András. Szerinte az iskolák és óvodák felújítása, az utcák javítása, a lakónegyedek rendbetétele, a közel húsz új játszótér kialakítása a teljes közösséget szolgálta, az elért eredményeket nemzeti segítségtől függetlenül bárki méltányolhatja. Ugyanakkor a belvárosi épületek homlokzatai közül is sikerült néhányat felújítani, és az 1990 után jelentkező műépítészeti hibákat korrigálni. Készül a főtéri park rehabilitációs terve, és befejezésre vár még egy pár grandiózus projekt.

A Környezetvédelmi Alaptól nyert 2,7 millió lejes pályázat révén a nyár kezdetéig teljesen átrajzolják a szászrégeniek kedvenc kirándulóhelyét, a Kerekerdő szélét. A javában folyó munkálatok során a jelenlegi legelőt sétányokkal, pihenőhelyekkel, flekkensütőkkel, játszóterekkel és sportpályákkal ellátott parkká varázsolják. A már létező három kilométeres kerékpársávhoz további nyolcat építenek. Ennek érdekében közterületre épült garázsokat dózerolnak le, mint ahogy a Malomárok mentén is lebontották a fából készült bódékat. Helyükre itt is biciklisáv és játszótér épül, az árok két oldalát pedig ízléses pallók fogják összekötni.

Az elmaradások között Nagy András elsőként a terelelűt megépítésének lefűjását említi. Szászrégen környűrűje a Marosvásárhely, Beszterce és Maroshévíz irányából érkező, illetve haladó teherforgalmat lenne hivatott kiiktatni a városközpontból.

– A terv létezik, él, egy adott pillanatban ismét felcsillant a remény, hogy megvalósul, de a pénzek inkább az ország déli részébe vándoroltak – sajnálkozott az elöljáró.



SZUCHER ERVIN – KRÓNKA

Híres magyar tudósok, feltalálók, felfedezők (10.)

Bíró László József (1899–1985)

A golyóstoll feltalálója, régies nevén Bíró-toll. (A pix megnevezés téves, magyar neve az írószer lényegét árulja el, míg a pix nem mond semmit.)

Különleges egyéniségének, sokoldalúságának bizonyítéka, hogy nyughatatlan ifjúkorában próbálta ki képességeit; egy ideig a hipnózis foglalkoztatta, de volt grafológus, autóversenyző, biztosítási ügynök, vámügyintéző, érdekelte a festészet, a szobrászat és nem utolsósorban a találmányok.

Újságíróként 1932–1934 között a kortárs magyar művészeti folyóirat, a Hongrie-Magyarország-Hungary főszerkesztője, ezt követően az Előre című hetilap munkatársa volt. Fő találmányához, a golyóstollhoz újságírói pályája vezette el.

Szóljunk néhány szót a golyóstoll előtti használt tollakról. Az első író-toll a tintába mártott madártoll volt. Az 1800-as években jelent meg az első olyan toll, mely magában hordozta a tintát. 1884-ben egy New York-i biztosítási üzletember készítette el az első töltőtolltervet, mely az elkövetkező 60 év meghatározó írószerszámává vált. Négy nagy gyár uralta a piacot, köztük a Parker. 1924-ben Németországban Mungo néven gyártottak új tollat, de csak 1-2 napig voltak használhatók. Számos további feltaláló próbálta kiküszöbölni a hibákat, de egyikük sem járt sikerrel.

Bíró László az 1975-ben megjelent Csendes forradalom című önéletrajzi regényében így ír találmánya megszületéséről: „Gyakran nézegettem a rotációs hengerek egyenletes és gépies munkáját. Egy parányi hengerecskét képzeltem el, akkorát, amely egy írószerszámban alkalmazható, és amelynek az a lényege, hogy a festéket automatikusan felszedve működés közben nyomot hagy a papíron.”

Bíró első golyóstoll-szabadalmát **töltőtoll** néven 1938. április 25-én jelentette be a Magyar Királyi Szabadalmi Bíróságnak. Ugyanazon év novemberében **Pépes halmazállapotú tinta és hozzá tartozó töltőtoll** címmel jelentett be újabb

szabadalmat. A gyártói és forgalmazási jogok a fejlesztés céljára létrejött szerződés alapján Európa több országára a Goy és Kovalovszky céget illették meg, a második világháború után ő kezdte el a magyar golyóstollak gyártását GO-PEN néven és ő vezette be az európai kontinensen először a nyomógombos kapcsolószerkezetű, kiugró hegyű tollakat.

Bíró 1938-ban Franciaországba menekült, majd a német megszállás után Spanyolországba, innen Argentínába. Ennek az országnak a kiválasztását egy érdekes történet segítette elő. 1938-ban Bíró László riporterként dolgozott egy jugoszláviai fürdőhelyen. Egy alkalommal éppen táviratot szerkesztett a saját készítésű golyóstoll prototípusával. Ezt észrevette egy műszaki érdeklődésű turista, aki szobájába invitálta Bírót és Argentínába csábította. Csak később tudta meg, hogy ez az ember Argentína elnöke. Argentínában elismert tudóssá és közéleti személyiséggé vált. Mindent megkapott ahhoz, hogy zavartalanul folytathassa kutatásait. Az Egyesült Államok többször megpróbálta „elcsábítani”, de hű maradt választott hazájához. Argentínában őt tartják az ország legnagyobb feltalálójának. Az Elvecóval dolgozott együtt, majd testvérével és egy barátjukkal, Meyne János Györggyel további kísérletek után, 1943. június 10-én megkapta tollára a szabadalmat, megalakította a Bíró Pens of Argentína céget, és megkezdte a toll sorozatgyártását. 1942-től Eterpen, 1943-tól Stratopen, majd 1944-től Birome (Bíró és Meyne) néven. A golyóstoll számos országban ma is az ő nevét viseli; spanyolul *birome*, franciául *bíron*, angolul néha *biro-penn*-nek hívják.

Az olcsó, megbízható és karbantartást nem igénylő golyóstollak



mára átvették a töltőtoll helyét a hétköznapi használatban.

Bíró Lászlónak más jellegű újításai is voltak. Mintegy 100 találmányára kapott szabadalmat. 1932-ben autóversenyzői tapasztalatai nyomán kidolgozta az automata sebességváltót. Szabadalmát eladta a General Motors-nak, amely azonban a találmány után járó jogdíjat sohasem fizette ki, csak 200 dolláros járadékot adott. A gyár azonban a terveket nem felhasználásra, hanem a konkurencia kiiktatása céljából vásárolta meg.

Ismert találmánya még a termikus berendezés, fertőtlenítő golyócska, klinikai termográf, sérthetetlen zár, nyomdai tükör, nyomtató, berendezés energia nyerésére a tenger hullámaiból, együtemű belső égésű motor. 1939-ben olyan mosógépet népszerűsített, amelyhez közönséges konyhai tűzhely szolgáltatja az energiát, és sorolhatnánk tovább a találmányait és újításait.

1986-tól a Dia del inventort (feltalálók napja) Argentínában az ő születésnapján, szeptember 29-én ünneplik.

(folytatjuk)

CSERNÁTONI JÓZSEF

Szászrégeni profilok

KOHL ISTVÁN ornitológus, preparátor (2.)

PUBLIKÁLT ÍRÁSAIBÓL:

- *A kárpáti barnamedvéről* (Sepsi Árpád közreműködésével). Kolozsvár, EME, 1997, 99 p.
- *Kis kócsag Erdélyben*. Aquila, Budapest, 51-54: p. 163.
- *Szászrégen vidékének bagolyfaunája*. Aquila, Budapest, 51-54: p. 166.
- *Adatok a Kelemen-havasokról*. Aquila, Budapest, 51-54; p. 172.
- *Enekeshattyúk Szászrégenben és vidékén*. Aquila, Budapest, 1957, 63-64: p. 260-261.
- *Adatok a Fekete-tenger ezüstsirályainak rendszertanához*. Aquila, Budapest, 1959, 65: 127-143.
- *Az 1956. évi gólyaszaporulat Régen vidékén*. Aquila, Budapest, 1959, 65: 277-278.
- *Egy jégverés madáraldozatai*. Aquila, Budapest, 1960, 66: 300-301.
- *A New Race of Little Owl from Transylvania*. In: Bull. Brit. Orn. Club, London, 1961, 81: pp. 51-52.
- *O familie de lebede în jurul Reghinului*. Vânătorul și pescarul sportiv, 1962, 4: p. 20.
- *Observații sincronice ornitologice pe de-a lungul Mureșului între Reghin și Tîrgu Mureș*. In: Studii și materiale, Tîrgu Mureș, 1965, 1: pp. 19-24.
- *Szürkegém fészkelése Beresztelke községben*. Aquila, Budapest, 1964, 69-70: pp. 247-248.
- *Gatyás kuvik Szászrégen vidékén*. Aquila, Budapest, 1964, 67-70: pp. 273.
- *A fehér hátú fakopáncs rendszertani helyzete a Kárpátokban*. Aquila, Budapest, 1968, 75: pp. 193-214.
- *Adatok a gyöngybagoly táplálkozásához Erdélyben*. Aquila, Budapest, 1978, 84: pp. 106.
- *Szász, magyar és román madárnevek: Az erdélyi tudományosság egyik szép múltú ága az ornitológia*. In: Hajdú-bihari Napló, Debrecen, 1991.
- *Madarak a Bibliában*. In: Üzenet, Kolozsvár, 1992
- *A Maros romániai szakaszán fészkelő partifecske állományának helyzete 1991-ben*. Aquila, Budapest, 1991, 100, pp. 118-122. (Szombath Zoltánnal közösen)
- *Az énekesmadarak védelme*. In: Pro Natura – Bukarest, Kriterion, 1994, pp. 118-122. (Samu Pállal közösen)
- *Erdélyi ornitológusok*. In: EME. Múzeumi füzetek,



Kolozsvár, 1997, 6: pp. 19-25.

KRITIKAI REFERENCIÁK:

- *Ștefan Kohl/ Bíró Donát, Sepsi Árpád*. In: Reghinul cultural: Studii și articole. Vol. 7. Reghin: 1999, pp. 280-282.
- *Oameni de știință mureșeni: Dicționar biobibliografic*. Todea Ana, Fülöp Mária, Avram Monica. Maros Megyei Könyvtár, 2004, 478 p.
- *In memoriam Kohl István/ Bíró Donát*. In: Szászrégen és Vidéke, I. 3. 1999. május, p. 15.
- *Romániai magyar ki kicsoda: 1997* Nagyvárad: Scripta, 1997, 750 p.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda: 2010* Nagyvárad, RMDSZ-BMC, 2009, 800 p.
- *Kohl Istvánra emlékezve/Sárkány Kiss Endre*. In: Szászrégen és Vidéke, IV: 3. (37.) sz., 2002. március, p. 14, 16.
- *In memoriam Kohl István/Sólyom Erzsébet*. In: Szászrégen és Vidéke, VIII. 5. (87.), 2006. május, p. 14.
- *A régeni díszpolgárjelöltekről: Kohl István és Badea Anton* In: Népűjság, L., 69. (13856.), 1998. április 9, p. 2.
- *Kohl István: Szászrégeni híres személyiségek – Bartos Csilla, Orlai Sándor*. In: Szászrégen és környéke. Utikalauz. – Erd, Környezetvédő Egyesület, 2007, p. 69.
- *In memoria ... Kohl Ștefan/Samu Pál; Traducere în rezumat prof. Maria Piștănilă*. In: Gazeta Reghinului, An IX., Nr. 5 (88.), 1998, p. 4.
- *Profiluri reghinene: Dicționar biobibliografic/ Georgeta Mărginean, Demeter Judit*. Szászrégeni Petru Maior könyvtár, 2008, pp. 172-183.

(folytatjuk)



Békésen megférnek egymás mellett

DEMETER JUDIT

A magyar költészet napja



Bójte Lídia és Markó Béla

Fotó: FAGY

A magyar költészet napja alkalmából író-olvasó találkozóra és tárlatnyitóra került sor Szászföldön.

A Kemény János Művelődési Társaság szervezésében a helybeli irodalomkedvelők *Markó Béla* költővel találkoztak a Belvárosi Református Egyházközség DIO-házában.

A költőt munkásságáról, a *Visszabontás* című legújabb kötetéről Bójte Lídia tanárnő, a Kemény János Művelődési Társaság elnöke kérdezte. Miért *Visszabontás* a kötet címe, mit jelent a szerző számára a kert, a tenger motívuma, mely átjárja a kötetet, kik a kedvenc költői, milyen új versekkel lepi meg az irodalomkedvelőket? – néhány az elhangzott kérdések közül, melyekre a választ a költő adta meg a szépszámú közönségnek.

Markó Béla legújabb kötete, a *Visszabontás* 108 szonettet tartalmaz, amelyek pontos dátummal ellátva, időrendben követik egymást. A kis híján egy évet felölelő sorozat egyes darabjai finom visszafogottsággal szólnak szerelemről, meghitt családi eseményekről, a természet hétköznapi csodáiról, az örökké változó kertről, a nyaralás, a tenger vagy a művészet adta élményekről.

Markó Béla elmondta:

– Szászföldön szívesen eljövök. Ez még 1989 előtti hagyomány. Itt folytonossága van az irodalmi találkozóknak.

Sokat tudnék mesélni a magyar költészetéről. Ezt olvasni és ebben élni érdemes. És, minden nehézség

ellenére, számomra szebb dolog, mint verset írni, nincsen.

Ami a kedvenc költőmet illeti? Már többször elmondtam erre a kérdésre válaszolva, hogy nem tudtam annyira rajongójává válni egyetlen költőnek, művésznek, hogy azt mondhassam, ő a kedvencem. A magyar költészet annyira gazdag és sokszínű – és talán éppen ez a lényeg –, hogy nem is lehet egy kedvenc költőt kiválasztani. Voltak nekem is időleges, állandó olvasmányaim, amikor újra- meg újra olvastam egy költőt. Atestem egy József Attila-korszakon, egy rövidebb Weöres Sándor-korszakon, egy Arany János-időszakon, egy Ady Endrén és sorolhatnám nagyjainkat: Balassit, Csokonait, Petőfit. Szerintem nem szabad egy kedvenc költőt választani.

A találkozó hangulatát emelték a Markó Béla és Kiss-Miki Renáta diáklány által felolvasott szonettek, valamint az Erdei Árpád diák által megzenésített szonettek előadása.

A találkozó második részében tárlatnyitóra került sor. Baróthi Ádám képzőművész bemutatta *Csupán Zoltán Eduárd* helybeli festőművészt, akinek idén ez a második kiállítása Szászföldön.

A falak is beszélnek című ciklusában Baróthi Ádám szerint a fiatal alkotó Erdély kulturális örökségének védője, hiszen olajfestményeiben megőrökíti azokat az épületeket, melyeket az évszázadok során a körülmények és a mostoha világ romba döntött. Munkájával kultúrtörténeti dokumentumokat alkot.

Csupán Eduárd hozzászólásában megköszönte a *Comunitas* Alapítvány által nyújtott támogatást, melyhez egy elnyert ösztöndíj révén jutott hozzá.



FÁBIÁN ANDRÁS

Csupán Zoltán Eduárd

A magyar nyelv napjai

Az Anyanyelvnapok Erdélyi Szövetsége (AESZ) minden évben megünnepli a magyar nyelv napját. A rendezvényeken sor kerül a Kőrösi Csoma Sándor anyanyelvi vetélkedőre, amelyen az ország minden részéből érkező általános iskolás és középiskolás diákok mérik össze nyelvi tudásukat. A vetélkedőt követően a résztvevők irodalmi és történelmi jellegű ki-

ránduláson bővíthetik ismereteiket. A magyar nyelv napján ünnepélyesen átadják a Sütő András Nyelvőrzés Díjat annak, aki sokat tett a magyar nyelv megőrzéséért.

Az idén erre az eseményre Sepsiszentgyörgyön kerül sor május 17–20. között. A magyar nyelv napjait, de elsősorban az anyanyelvet szeretném köszönteni

Faludy György Óda a magyar nyelvhez című versének alábbi részleteivel.

Magyar nyelv! Vándorutakon kísérőm, / sértett gömben értőm és kísértőm, / kínok közt, gondjaimtól részegen, / örökzöld földem és egész egem, / bőröm, bérem, bírám, borom, míg bírom / és soraimmal sor-som túl a síron, / kurjongó kedv, komisz közöny, konok gyász: / mennyei poggyász. (...)

Magyar szó! Ajkamon s gégém lazán / vont hangszerén lázam, házam, hazám, / almom-álmom, lovacskám, csengős szánom, / és dal a számon, mit kér-

nek majd számon: – / nincs vasvértem, páncélom, mellvasom, / de Berzsenyivel zeng a mellkasom / s nem győz le ellenség, rangomra törvén, / sem haditörvény. (...)

Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk. / Nem teljesült vágy, de égő ígéret, / közös jövő és felzengő ítélet, / nem hűs palackok tiszta óbora, / nem billentyűre járó zongora, / de erjedő must, könnyeinkben úszó / tárogatószó. – (Párizs, 1940 május)

Hogyan neveljük (28.) Jobbá lenni: életcél

A Hogyan neveljük sorozat immár a 28. részhez érkezett. A megtanulandó és megtanítandó erények révén igyekeztem hangsúlyozni, melyek azok a valós emberi értékek, melyek által egyfajta létezés felé közelíthetünk. Talán sokan megmosolyogják ez utóbbi gondolatot, mert az létezés nem mindenkinek életcélja. Nem divatos ma már jónak, szentnek lenni. Sőt, a mindennapok gyakran arról győznek meg, hogy minél inkább valaki az erkölcsi jót és tiszta életformát próbálja beültetni mindennapjaiba, annál inkább válik kevésbé kedvelt, szimpatikus emberré. Mert életmódja olyan kihívást jelent sokak számára, mely kényelmetlen. Az emberek nem igazán szeretik kipróbálni magukat a jóban. Inkább közlésezik magukról: én már csak ilyen vagyok! És ezzel szinte felmentik magukat az alól, hogy megpróbálják a jobbá válást. Nem csak hogy önmagukat elfogadják olyanak, amilyenekké lettek az évek során, sorstól, helyzetektől és szeszélyektől formálva, hanem környezetüket is rákényszerítik arra, hogy őket így kell elfogadni.

Legyünk őszinték! Mindenki van jó, de van kivétel is. Ha mindenki munkálkodna egy parányit azon, hogy kigyomlálja a kevésbé elfogadhatót önnön életéből, jóval kevesebb lenne az öntelt és kevély ember. Az olyan, aki bármikor lelkiismeret-furdalás nélkül képes bánatot okozni bárkinek, csak hogy saját elvei, érdekei, véleménye érvényesüljön, az olyan, aki csak önmagát szereti és nincs tekintettel mások álmaira. Nehezen és csak néha nézünk önmagunkba. Ritkán és csak felületesen ellenőrizzük gondolatainkat, cselekedeteinket. Ha felismerjük is hibáinkat, nem hajlunk arra, hogy megszüntessük őket. Mert könnyebb azt mondani: fogadjatok el ilyenek... én ilyen vagyok. De vajon nekünk olyan zökkenőmentesen könnyű elfogadni az ugyanígy gondolkodókat?

A gyerekeket azért kell nevelni, hogy a társadalom értelmes, okos és hasznos tagjaivá váljanak. A legtöbb felnőtt hozzá is lát ehhez az egyáltalán nem

könnyű feladathoz, és csiszolhatja, formálhatja az Istentől rábízott gyereket – belátása szerint. S közben az egyén az élet megannyi problémájának céltáblájává válik, sérült és néha összetört lélekkel nevelgeti gyermekét. Elfelejteti, hogy a beteges gondolkodás átragadhat a gyerekekre, mert ő nem azt fogja követni, amit hall, hanem amit tőlünk lát. Ezért kötelességünk ápolgatni és önnön lelkünket is nevelgetni. Kigyomlálni belőle a kivetnivalót, hogy ne szolgáljon rossz példaként gyerekeinknek. Mi nem csak önmagunkért, hanem gyerekeinkért, utódainkért, társainkért kell jók legyünk. Amit elhintünk magunk körül – azt fogunk aratni. Amikor pedig nem értik, rossz szemmel nézik, kényelmetlennek tartják azt, hogy tudatosan tagadjuk meg a bűnt, ne szégyenkezzünk miatta. Talán éppen mi vagyunk arra hivatva, hogy tanúságot tegyünk a jóban való állhatatosságról, annak jellemformáló erejéről.

Kalkuttai Teréz anya gondolatai arra utalnak, hogy bár nem mindig érték a világ szemében az erényes élet, ennek ellenére a léleknek kitűnő karbantartója, a boldog élet záloga lehet.

„Ha jót teszel, megvádolnak, hogy önzés és hátsó gondolat vezérli cselekedeteidet, mégis tégy jót!

Ha sikeres vagy, hamis barátokat és igazi ellenségeket nyersz, mégis érzékelj!

A jó, amit teszel, holnap már feledésbe megy, mégis tedd a jót!

A becsületesség és őszinteség sebezhetővé tesz, mégis légy becsületos és nyílt!

Amit évek alatt felépítesz, egy nap alatt lerombolják, mégis építs!

Az embereknek szükségük van a segítségedre, és ha segítesz, támadás érhet, mégis segíts!

A legjobbat add a világnak abból, amid csak van, s ha verést kapsz is cserébe, mégis a legjobbat add a világnak, amid van!” (Mégis – Kalkuttai Teréz anya)

Mindenki viselkedik (4.)

TÚLZÁS NÉLKÜL – AZ ÁPOLTSÁGRÓL

Napjaink emberét sokkal jobban foglalkoztatja a viselkedési szabályok ismerete, mint gondolnánk. Különösen élénken reagálnak a férfiak az ápoltság szükségességéről közölt írásokra. Mégis az az érzésem, hogy elég sok férfi a kellemes külsőt, az ápoltságot kizárólag a nők előjogának tekinti. Pedig nagy tévedés azt hinni, hogy az elhanyagolt külsejű, ápolatlan férfi megnyerő lehet környezetére számára.

Hadd idézzem egy fiatal autószerelő levelét: „Rendszeresen olvasom a viselkedésről szóló írásait, és nagyjából egyet is értek azzal, amit ír, de valahogy az az érzésem, hogy bizonyos dolgokat eltúloz. Nézze, én autószerelő vagyok. Egész nap könyökig vájkálok az olajban és a kenőzsírban. Munka után legfennebb benzinnel moshatom meg a kezem. Jó, hogy ruhát váltok, de fürdők nincsenek, esetleg a szemem közé dobhatok vizet. Borotválkozásról, tusoláshoz szó sem lehet. Most ez azt jelenti, hogy munka után nem mehetek be barátaimmal egy feketére, mert nem vagyok szalonképes? Mert esetleg érzik rajtam egy kicsit a benzinszag (nem hordhatok magammal kölnivizet), nem eléggé ápolom a kezem, az arcom. Én azt hiszem, a túlzás a viselkedésben nem helyénvaló.”

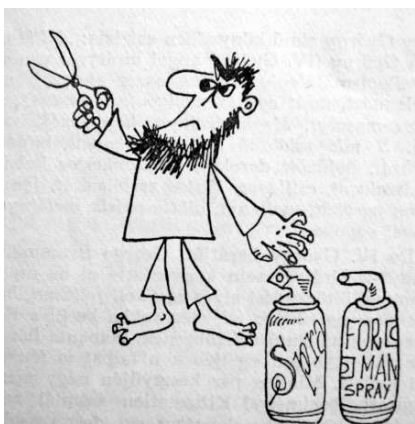
A válasz hozzávetőlegesen így hangzott:

»Engedje meg, hogy mindennek előtt arra válaszoljak, ami véleményünkben közös. Igaza van, hogy a túlzás a viselkedésben – ez esetben a külső megjelenésben, hiszen arról van szó – éppen olyan visszatartó, mintha ön szmokingban jelenne meg a munkahelyén, az autószerelőben.

Lehet, ismét az a véleménye, hogy túlzok. Pedig szándékosan arra törekszem, hogy csak az illendő dolgok mellett kardoskodjam, azon viselkedési szabályok mellett, amelyeket napjainkban a

jómodor, a célszerűség, esetleg a hagyomány diktál. No de tegyük fel, hogy néha túlzok. Ám még mindig jobb „illettan”-írás közben túlozni, mint viselkedésben túllőni a célon.

Túlzás ide, túlzás oda, higgye el, senki sem jelenhet meg olajosan, benzinszagúan nyilvános helyen, szórakozni vágyók társaságában. Nincs zuhanyozójuk a munkahelyen?



lyen? Ez elég baj. De ez nem indokolja, hogy gondozatlan külsővel jelenjünk meg bárban, vendéglőben, moziban. Nem marad más megoldás, mint előbb hazamenni, borotválkozni, tusolni, rendbe szedni külsőnket, és utána neki-vágni a „nagy életnek”.

Apropó borotválkozás. Azt reggel kell elvégezni. Ha szükséges, hát minden reggel. Mert lehet az ember esztergályos, bádogos, tanár vagy bármi, a munkahelyen szakállasan, borostásan megjelenni enyhén szólva tiszteletlenség. Tiszteletlenség a munkával, a munkatársakkal szemben. A borotvátlan férfi öltözhet akár sötét ruhába, vehet alá patyolatfehér inget, akár arany mandzsettagombbal is összefoghatja inge ujját, úgymint az ápolatlanság látszatát kelti. Ne sajnáljuk tehát naponta azt a tíz percet borotválkozásra fordítani. Csak az elején kényelmetlen, aztán megszokjuk.

Persze, a férfi ne hordjon mellénye zsebében (vagy a mellény már kiment divatból?) kölnit. Borotvál-

kozás után használhat arcszeszt, esetleg sima levendula-, dohányillatú illetve mentolos kölnivizet vagy sprayt, mert ezek kimondottan férfias illatok. Használjon még fésűt, kellemes illatú borotvakrémet, fogpasztát, kisollót, körömkéfé és mindent, aminek segítségével ápolni tudja külsejét. De semmi olyat, ami piperkőccé teszi, mert milyen férfi az, aki után „szagos lesz az utca”. Az is nevetéses, ha valamilyen „remek” fodrászművet visel a fején, akárcsak a kopaszodó embereknek (a kopaszág nem szégyen, sőt komolyságot kölcsönöz) az a szándéka, hogy hajátcsoportosítási műveletekkel leplezzék kopaszságukat.

Használjunk minél több vizet és szappant tusoláshoz, borotválkozáshoz, kézmosáshoz. S ez már szinte elegendő is az ápoltsághoz. Ápoltnak lenni pedig nem fényűzés, hanem elengedhetetlen feltétele annak, hogy jól érezzük magunkat emberek társaságában, és hogy mások is kellemesen érezzék magukat a mi társaságunkban.

Körülbelül így hangzott a válasz. Persze a férfiak egy része ez ellen is tiltakozott, miért nem foglalkozom a nők ápoltságának a kérdésével is. Erre egy kicsit meglepődtem, hiszen ez jogosan váltotta volna ki a nők tiltakozását: milyen alapon ad nekünk tanácsot női dolgokban egy férfi?

El is állok a gondolattól, hogy a női ápoltságról részletesen írjak, annyit azonban megjegyeznék, a férfi számára nincs kellemetlenebb látvány, mint az elhanyagolt külsejű nő. És még valami: sem parfüm, sem festék nem pótolja a vizet és a szappant, még a nők esetében sem.

(folytatjuk)

Következik: A ruha teszi az embert, vagy az ember teszi a ruhát?

Dali Sándor: Mindenki viselkedik – Albatrosz Könyvkiadó, 1978

Kisgyörgy Tamás rajza

A Szentlélek ereje

„...erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.” (Ap. csel. 1,8)

Pünkösöd ünnepe nem kelti fel annyira a figyelmet, mint karácsony és húsvét. Nem társul hozzá semmi emberi hagyomány, szokás. Nincs karácsonyfa, piros tojás, kántálás, locsolás. Pünkösöd az egyház és a keresztyén ember belső ünnepe. A Szentlélek Isten eljött a tanítványokhoz, akik erőt kaptak a bizonyágtételre. Noha előtte félték, miután kitöltetett a Szentlélek, kimentek és hirdették a keresztre feszített Krisztus feltámadását, a benne levő bűnbocsánatot és üdvösséget.

A múlt század egyik legnagyobb magyar ígéhirdetője – Joó Sándor – így fogalmaz: „Vegyetek erőt! A Szentlélek Istennek ereje ez. Ugyanannak az élő Istennek, aki Jézus személyében emberként járt közöttünk, értünk szenvedett, meghalt, megváltásunk roppant művét elvégezte, ugyanennek az Istennek az erőhatása. Egy egészen egyszerű hasonlattal hadd próbáljam ezt érthetővé tenni.

Még tavaly nyáron történt, hogy az íróasztalomon, egy vázában néhány rózsaszál díszlett. Sok örömmel volt benne. Jólesik föltekintve a munkából beletekinteni egy ilyen virágnak a szíve középebe, mert megnyugtat, békét ad, ha valami szépet lát az ember. De egy nap baj történt: a rózsaszál fejé lehanyatlott, szirmai fonnyadtan csukódtak össze. Nem tudtam többé belenézni a rózsaszál szívébe.

Kiment belőle az élet. Az én hibám volt, mert nem adtam neki friss vizet, így a szára nem tudott mit felszívni magába. Ezért kellett a gyönyörű virágnak elhervadnia, szirmainak összeráncolódnia.

Az ember sokkal szebb teremtménye Istennek, mint a rózsaszál. (Ha nem így van, rettentő baj történt.) Az embernek is – a szemén, a hangján keresztül – bele lehet látni a szívébe. Néha nyugtató és békességet adó az, amit látunk, mert életet, csodálatos életet látunk benne. Néha azonban visszaborzad az ember attól, amit lát. A tekintet és a szó a halált hirdeti. Az embernek még inkább, mint a rózsaszálnak, olyan vízre van szüksége, amiből életének a gyökerei táplálkozhatnak, amitől a levelei kisimulhatnak, élete fölfrissül. Ami életet! Életet jelentő erőt ad! Ha olyan szemekbe nézel, amelyek – úgy érzed – beszennyeznek, ha olyan szavakat hallasz, amik sebeznek, elszomorít, tudhatod, hogy ennek a virágnak a szára szárazon

van. Elhervadt emberrózsát látsz. Talán azt mondd most erre, hogy hiszen te magad vagy az. Nos, ha igen, tudd meg azt is, hogy nem kell ennek tovább így lennie. Hiszen Jézus Krisztus maga az élet! Belőle a Szentlélek által az örök élet vize, forrása árad. Vele összekapcsolódva nem száradhat el a szívünk, nem hervadhat el az életünk.”

Manapság nagyon sok elsorvadt lelkű és kiszáradt életű emberrel találkozunk. S mi magunk is sokszor a lelki elsorvadás és kiszáradás jeleit mutatjuk. Már a gyermekeken és fiatalokon is látni lehet ezeket a jeleket, amikor önző módon szinte mindent csak maguknak akarnak kikövetelni a családi és iskolai, vagy vallásos közösségekben.

Nemrég olvastam egy orvosi szaklapban, hogy az alkohol üres kalóriát tartalmaz. A lelki életben sokféle üres kalóriát kínál fel a Sátán. Ilyen az istentelen szórakozás és az erkölestelen viccelődés. Ad valamilyen örömet, de az üres kalória csupán. Kiegészítve az ember, elsorvad a lelke. Pünkösöd ma is azt jelenti, hogy Isten meg akar szabadítani attól, hogy elsorvadjon a lelked, hogy kiszáradjon az életed. Isten nem üres kalóriával táplál, hanem élő vízzel és az élet kenyérével. Mindebből erő származik.

A Szentlélek olyan erőt adott a tanítványoknak, hogy a Feltámadottra irányítsák mások figyelmét és életét. Megvolt ennek a csodálatos gyümölcse: 3000 ember tért meg és lett Krisztus követője. Isten tovább növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel. Hirdették Krisztust mindenütt (Jeruzsálemben, Júdeában, Samáriában), ahová vezette őket a Szentlélek, s eljutott az evangélium a föld végső határáig.

A Szentlélek kiáradása végezheti el ma is azt, hogy embertől emberig terjedjen a Krisztus által kapott bűnbocsánat örömhíre és az örök élet bizonyossága. A Szentlélek kiáradása fékezheti és állíthatja meg azt a sok gonoszságot és romlást, ami egyre jobban nő az emberi lelkekben és közösségekben. Könyörögjünk őszintén Krisztus Szentlelkéért, mert az ilyen imádság meghallgatásra talál!

**SZÉP EDUÁRD LELKIPÁSZTOR,
BERESZTELKE**



Bérmálás Szászrégenben

BLASKÓ MÁRIA

Én hős leszek!

*Én hős leszek, de nem csak szóval, szájjal,
Hanem tetteikben igaz hős leszek.
Mindent, amit az Isten kíván tőlem,
Ha nehéz is, én mindent megteszek.*

*Én hős leszek, az akadályt legyőzöm,
És minden rosszal szembeszállok én!
Velem az Isten, Ő segít a harcban,
A győzelemre biztos a remény.*

*Én hős leszek, s ha mások útba állnak,
Rajtuk keresztül előre megyek.
A zászlót Jézus tartja s hív zászló,
Nem állíthat meg senki engemet!*

*Én hős leszek, az őskeresztény hősök
Az én példáim, őket követem.
Ha kell, akármily nagy áldozat árán
Megyek Jézushoz nyílegyenesen!*

*Én hős leszek és mondjanak rám bármit,
Én csakis a Vezérre hallgatok.
Megyek utánad jó vezérem, Jézus,
Érted élek, és ha kell, meghalok!*

*Én hős leszek, de nem csak szóval, szájjal,
Hanem tetteikben igaz hős leszek.
Mindent, amit az Isten kíván tőlem,
Ha nehéz is, én mindent megteszek!*



Bérmál dr. Jakubinyi György érsek



Bérmálkozók

Fotó: FAGY

Konfirmációra

Nem most vagyok először e szent hajlékban, de az érzés, amellyel tele a szívem és lelkem, úgy gondolom, a vallás égi sugara, melyet egész életemben őriznem kell.

Ma a konfirmáció által a református egyház önálló tagjává lettem, és először voltam vendége a szent asztalnak, a Jézus halálára emlékeztető úrvacsorának.

Tisztelt lelkipásztorunk! Olyan nehéz megtalálnom azokat a szavakat, amelyekkel kifejezem hálá-

mat és köszönetemet mindazért, amit értünk tett, hogy felkészített minket erre a nagy napra, hogy Isten előtt vállaljuk hitűségünket.

Köszönjük, hogy az évek során megtanított arra, hogy nemcsak azért kell templomba járnunk, hogy hallgassuk Isten igéjét, hanem azért, hogy éljünk azal, és igyekezzünk úgy cselekedni az életben, ahogy ezek az igék sugallják.

A vallás- és kátéórákon egyre jobban megértettük, hogy ha életünk folyamán a Jézus által kitaposott



Beresztelki konfirmandusok

úton haladunk, tanításait követve, és bízunk Istenben, könnyebben át tudjuk vészelni az élet nehézségeit.

Ezekben az órákban megtanultuk azt is, hogy szeressük és tiszteljük embertársainkat, hogy le tudjunk hajolni azokhoz, akik szenvednek, és együtt tudunk örülni azokkal, akik boldogok.

Sokszor figyelmeztetett arra, hogy szeressük és tiszteljük szüleinket, és próbáljunk őszinte, szófogadó gyermekek maradni.

Köszönjük, hogy megnyitotta szívünket a tanításnak, hogy minden intés gazdag termőföldre találjon bennünk. Köszönjük, tiszteletes úr és tiszteletes asszony a sok kirándulást, a sok neve-

tést és játszást. Mindezzel ízelítőt adtak nekünk arról, hogyan kell egy közösségben viselkednünk, hogy egymásra figyeljünk, és elfogadjuk egymást olyannak, amilyenek vagyunk. Sok mindent tanultunk Önöktől, és remélem, az életben kamatoztatni fogjuk és élni fogunk vele. Adjon a jó Isten önöknek erőt, egészséget, hogy sok-sok éven át erősítsék a gyermekek és felnőttek lelkében az Isten iránti szeretetet. Kívánjuk, hogy az a szeretet, amellyel körülvettek és tanítottak bennünket, soha ki ne fogyjon a szeretet tarisznyájából.

**TORKOS TÜNDE,
BERESZTELKE**



Konfirmálás Magyarrégenben

Fotó: Balázs Csongor

Kerekítő szakmai nap Szászrégenben

„Gyermekeim, ne szóval szeressünk, hanem cselekedettel és valóságosan.”
(I Ján. 3,18)

A Kerekítő néven ismert baba-mama kör létrehozásával az volt a célo, hogy figyeljünk a gyermek szeretetszükségletére és az édesanyákkal együtt tanuljunk meg, miként tudunk ebben gyermekeinknek segítségére lenni. A szeretet a gyermek legfőbb érzelmi igénye, és nagymértékben meghatározza vele való kapcsolatunkat. A csecsemő nem tesz különbséget a tej és a gyöngédség, az eledel és a szeretet között. Étel nélkül fizikai éhséget érez, szeretet nélkül érzelmileg éhez, és egész életére kiható sérülés érheti. Bőséges szakirodalom tanúskodik arról, hogy az érzelmi egészség megalapozása a születés utáni első 18 hónapban történik, főként az anya-gyermek kapcsolatban. Ennek forrása a testi érintés, a szeretetteljes szavak és a gyöngéd gondoskodás. Sokáig kerestem annak a módját, hogy ezt egészen kicsiny korban leginkább hogyan tapasztalhatja meg a gyermek.

Nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy 2011 októberében részt vehettem Budapesten a Kerekítő jegyében szervezett szakmai napon, ahol magyar népi hagyományon alapuló igen gazdag mondókaanyagot ismertem meg. Jóllehet 2009 októberétől működik a Szászrégeni Református Egyházközség keretében a baba-mama kör, ahová kisgyerekes anyukák örömmel hozzák 4 hónaposától hároméves korig gyermekeiket, a Kerekítő néven ismert foglalkozásunk tartalmában egészen újat hozott. Abban tér el a korábbitól, hogy itt csak magyar népi jellegű mondókák, ölbeli játékok, zsuppolók, lógázók, lovagoltatók és napdalok erősítik az anya-gyermek szeretetkapcsolatot. Fontosnak tartom, hogy olyan nyelven fejezzük ki szeretetünket, amelyen gyermekünk jól ért. „Ne szóval szeressünk, hanem cselekedettel” – buzdít János apostol. Gyermekeinkre elsősorban magatartásunk és cselekedeteink

hatnak, vagyis mindaz, amit velük teszünk. Ezért az ölbeli játékok, mondókák hozzásegítenek ahhoz, hogy gyermekeink érzelmi „tankja” mindig tele legyen. Azt a lelki gazdagságot, amit a Kerekítő képzéstől kaptam, nem csupán a szászrégeni édesanyáknak és babáknak szeretném az alkalmainkon átadni, célom más gyülekezetekben is elhínteni.

Ezért került sor április 14-én a szászrégeni DIO-házban a Kerekítő tanfolyamra. A szakmai napot Kovács Judit budapesti drámapedagógus, háromgyermekes családanya, a program vezetője tartotta. Munkájában segítségére volt Törökyné Nagy Zsuzsanna zenepedagógus és Farkas Veronika óvónő. A 19 résztvevő a szerzett tudást és tapasztalást a közeljövőben Erdély különböző közösségeiben kisgyerekes anyukák körében és kisgyermekes társaságában kamatoztathatja.

A jó hangulatú szakmai nap a szászrégeni édesanyáknak és kisgyermeküknek tartott foglalkozással zárult. Csodálatos volt látni, hogy ha „megöntözzük” gyermekünket szeretetünkkel, kívülről, mint a virág, és szépsége áldás lesz a környezete számára.



Kerekítő

Isten áldását kérem minden munkatársra, aki ebben a csodálatos feladatban részt vállal.

TAMÁS ORSOLYA
REFORMÁTUS LELKIPÁSZTOR

Nagy szerelmem, Szászrégen (1.)

Valamikor úgy képzeltem, hogy Szászrégen a világ kezdete óta létezik, és ebből adódóan a világ közepe. De miért ne lehetne az? Számomra legalábbis az. Elvégre mindenkinek ott van a világ közepe, ahol született – és én itt születtem, immár egy év híján 80 esztendeje.

Aki látja városunkat és megcsodálja, soha nem fogja vitatni, hogy valóban itt van a világ közepe, legalábbis nekünk, szászrégenieknek. Ez a szerelem városom iránt, biztos vagyok benne, számomra örökké, életem végéig élni fog.

Ez a vonzódás a valóságnak egy idealizált változata, tárgya olyan, mint egy panoramikus fénykép. A

város a patinás, egyedi főterével és utcáival, a körülötte levő erdővel, folyókkal. A város mindegyre átadja nekünk mindazt, amit évszázadokon át mint a helyi történelem fő résztvevője magába rejtett. Mi, a lakók, eggyé leszünk vele, és ő, a város rajtunk keresztül lesz naggyá és szebbé. Ha nyitott szemmel járunk, meglátjuk, tapasztaljuk mindezt, minden változást, és büszkék vagyunk rá. Varázsa van városunknak, melyet a páratlan szépségű főtere, a jellegzetes házai, ide-oda kanyargó utcái és az emberek sokszínűsége biztosít. Esetleg, aki kételkedik benne, megkérem, menjen fel a Kerekerdőbe, és annak pereméről pillantson városunk panorámájára. Na, ugye, hogy gyönyörű? Órákig lehetne bámulni és hálát adni Istennek és a természetnek, hogy ilyen kincs-csel áldott meg.

Gondolom, sikerült meggyőzőnöm a nagyérdeműt arról, hogy Szászrégen a világ közepe. Erdemes és kötelességünk vigyázni rá, rendben és tisztán tartani, hogy majd amikor eljön az idő, méltóképpen, emelt fejjel tudjuk átadni a fiatalabb generációnak.

E rövid bevezető után egy sor olyan írás következik, mely ízelítőt ad olyan régi mesterségekről, melyek már nem működnek városunkban, kulturális mozgalmakról és egyebekről, melyek szűkebb történelmünk részei voltak.

Kezdjük a szászrégeni fúvószenekarral, hiszen az is immár 70 esztendő.

(folytatjuk)

ADORJÁNI LÁSZLÓ



Szászrégen. – Főtér. – Hauptplatz.

Főtér – a múlt században

A tordai hasadék (1.)

Mielőtt tanulmányoznánk a tordai hasadék, szűkebb hazánk egyik legszebb természeti tüneményét, bevezetésképpen elevenítsünk fel két erdélyi népmondát Lengyel Dénes gyűjteményéből, melyek Szent László királyunk nevéhez fűződnek.

Nagy harcot vívott László király Erdélyben a kunok ellen, s egyszer Torda mellett nagy vereség érte. Futott a magyar sereg, futott maga a király is. Ott vágattak a Torda feletti hegyeken, elől a magyarok, nyomukban mindenütt a vérszomjas kunok.

Hátrapillant Szent László, és látja, hogy a kunok annyira nyomába értek, hogy fejszékjükkal csaknem levághatják. Ekkor a király felsóhajtott, és imával fordult az egek Urához: „Szabadíts meg, Uram, éretted harcoltam!”

És íme, Isten meghallgatta imáját, és csodát tett. Ahogy hajdan Mózesnek a tengert kettéválasztotta, úgy repesztette ketté a hegyet Szent Lászlónak. Rettenve rántották vissza lovukat a kunok, mert egy szempillantás alatt a király és köztük toronymagasságú üreg tántorgott. A király lóva patkójának helyét még évszázadok múltán is jól látták, és az arra járóknak mutogatták.

Egyszer a kunok nagy sereggel megrohanták Kolozsvár falait, és erősen szorongatták a várost. Amikor Szent László király ezt meghallotta, tüstént hadat kiáltott és erős sereg-



gel megtámadta a kunokat. Hullott a pogány, mint a fű a kaszás előtt, és aki csak tudott, lóhalálában menekült a magyarok elől. A magyarok pedig kegyetlenül irtották a menekülőket. Ekkor a kunok vezére hirtelen kibontotta az iszákját, a tarisznyáját, és mintha magot vetne, a sok aranyat az üldöző magyarok elé szórta. Erről példát vett a többi kun is, csak úgy szórták az aranyat, hogy a magyarokat megállítsák, és így az életüket megtartsák. Jól számított a kun vezér, mert amikor a magyarok a sok kincset meglátták, leugráltak lovukról és kapkodták a sok aranyat. Megfeledkeztek a kunok üldözéséről, csak a kincsre gondoltak.

László király egy darabig biztatta a vitézeket, hogy folytassák az üldözést, de hiába. A kincs utáni vágy még a királyi szónál is hatalmasabb volt. Ekkor a szent király Istenhez fordult segítségért: „Uram, Te segíts meg, éretted harcoltam!” És íme csoda történt: Isten a sok aranyat, amit a kunok a földre szórtak, mind kővé változtatta. Azon a vidéken sokáig mutogatták az aranyból lett köveket, amit a nép Szent László pénzének nevez.

(folytatjuk)



Szent László és a kunok

MAGYARY LEVENTE

Anyák napja

„Arany betűvel van írva / Anyák napja nékem
Még a nap is szebben ragyog / Ilyenkor az égen.”

Kevés olyan szívmengető ünnep van, mint az anyák napja. Ekkor köszöntjük édesanyánkat, nagymamáinkat, megköszönve nekik mindazt a szeretetet és gondoskodást, mellyel születésünk óta elhalmoztak bennünket.

Az anyák tiszteletére rendezett ünnepségeket először az ősi Görögországban tartottak, tavaszonként. Kegyelettel adóztak az istenek anyja, Rhea előtt. A XVII. századi Angliában az édesanyákat az anyavasárnapon köszöntötték, mely a nagyböjt negyedik hétféjére esett.

Az Egyesült Államokban Julia Ward Howe vetette fel az anyák napja gondolatát 1872-ben. Úgy vélte, hogy ezt az ünnepet a béke jegyében lehetne tölteni.

Az anyák napjának hivatalossá tételét a Philadelphiában élő Anna Jarvisnak tulajdonítják. Ezt az édesanyjára való emlékezésnek szánta, aki 1905-ben hunyt el, és aki a XIX. század végén megpróbálta létrehozni az anyák barátságának napját. Ezzel a polgárháború sebeinek gyógyulását igyekezett elősegíteni.

Két évvel anyja halála után Jarvis tartott egy, az elhunyt tiszteletére szóló ceremóniát. Ez anyyira megindította, hogy kampányba kezdett, amivel az anyák tiszteletére szánt hivatalos hétféjét kívánt kineveztetni. Elsőként 1910-ben, Nyugat-Virginia államban ünnepelték az anyák napját. Egy évvel később már szinte minden állam jegyezte ezt a napot. 1914-ben Woodrow Wilson elnök hivatalosan is bejelentette, hogy az anyák napját nemzeti ünnepként minden évben május második vasárnapján fogják tartani.

De Jarvis sikere nemsokára visszájára fordult. Sőt, 1923-ban keresetet nyújtott be, hogy állítsák le az anyák napi fesztivált. Felbőszítette ugyanis az elüzletiesedés. Az egyik, háborús anyákkal tartott összejövetelen az asszonyok fehér szegfűt árultak, hogy így gyűjtsenek pénzt. – Nem ezt akartam – mondta Jarvis, aki egyébként a fehér szegfűt választotta az anyák szimbólumának. – A szép érzelmek napját akartam létrehozni, nem pedig a haszon-szerzését – jelentette ki.

Jarvis asszony 1948-ban, teljesen visszas helyzetbe kerülve, 84 évesen halt meg. Gyermeke soha nem született, mert egész életét arra áldozta, hogy megakadályozza az általa alapított ünnep üzleté válását. Halála előtt úgy nyilatkozott, sajnálja, hogy valaha is belefogott az anyák napja létrehozásába. Közben pedig májusonként szobáját megtöltötték a világ minden tájáról érkező üdvözlőlapok. Az emberek végül is őt tekintették az anyák napja anyjának.

Manapság, Jarvis igyekezetének hála, illetve későbbi ellenségeskedése ellenére évente egyszer szerte a világon megemlékeznek az édesanyákról. Bár nem esik mindenhol ugyanarra az időpontra. Például Dániában, Finnországban, Olaszországban, Törökországban, Ausztráliában és Belgiumban ugyanabban az időben tartják az anyák napját, mint az Egyesült Államokban: május második vasárnapján. Nálunk az elson.

Isten éltesse az édesanyákat és a nagymamákat!

SÜTŐ TÜNDE ÓVÓNÓ

Anyám, láttam...

Anyám, láttam már könnycseppet peregni,
Láttam már szívtelen embert szeretni,
Hallani jajsztót menekülni szádon,
Úgy, hogy ne hallja azt senki a világon.

Anyám, láttam síró gyermeket öledben,
Láttam rózsabokrot nőni a szívedben,
Hallottam éjjel könnyű, selymes lépted,
Lábad koppanását, ahogy csöndben lépked.

Anyám, láttam harmatot gördülni fénylő szemeidből,
Vércseppet csordulni vékony ereidből,
Hallottam azt is, ahogy ágyam mellé térdelsz,
Éreztem azt is, hogy nagyon, nagyon féltesz.

Anyám, láttam mosolyodat boldogságom láttán,
Láttam két karodat, mely olyan nagyon várt rám.
Éreztem hajadnak bomló, lágy esését,
Kezed redőinek minden egyes kergét.

Anyám, láttam azt is, mit senki más nem láthat,
Hogy szíved dobogása értem mennyit fárad.
Éreztem az érzést, mi lelkedben úgy égett,
Mikor könnyes szemmel mondtad: Anyád szeret téged.

**NÁZNÁN ANDREA,
XI. OSZT., NYÁRÁDGÁLFALVA**

Kedves Édesanyák és Nagymamák!

Bonyolult dolgokról beszélni nagyon nehéz. De egyszerű dolgokról beszélni még nehezebb. Édesanya és gyermek kapcsolata tulajdonképpen olyan egyszerű. Olyan egyértelmű, olyan megkérdőjelezhetetlen, olyan tiszta. És egyszerűségében, átláthatóságában annyira mélységes és teljes, amilyen mélységig és teljességig nem lehet a szavakkal eljutni.

Ugye milyen nagyszerű az, ahogyan az ember továbbviszi édesanyjának, szüleinek a vonásait? És milyen nagyszerű az, ahogyan az ember őrzi mindazt, amit tőlük valaha kapott és kap.

Édesanyánk tápláló, vigyázó szeretete egy életen át végigkísér. Ez a szeretet az, amely nem szab feltételeket, nem követel, nem kételkedik. Ez a szeretet az, amely úgy tart meg magának, hogy közben el tud engedni. Fodor András írja *Először* című versében: „Nem tudok elképzelni meghatóbbat, / mint amikor az anya gyerekeit / először állítja a tárgyak / hatalmas tömbjei közé.”

Valóban megható és meghatározó pillanat az, amelyben az édesanya először állítja talpra kúszómászó gyermekét. De ugyanennyire meghatók az ezt követő pillanatok is. Megható az, ahogyan az édesanya az első tétova lépteknél a gyermek kezét fogja, és megható az, amikor egyszer csak elengedi a gyermek kezét. Óriási bátorság ez, amit hit és bizalom táplál.

Csak az édesanyáknak lehet ennyire erős a hitük, a gyermekükbe vetett bizalmuk, tudniillik hogy a gyermek képes megállni a saját lábán. És megható az is, hogy az édesanyák már az elesés előtt elkapják a gyermeket, vagy ha mégsem, ők a leggyorsabbak a talpra állításban.

Ez nem változik egy életen át: az édesanyák akkor is jelen vannak, ha nem mutatkoznak. Figyelő tekintetük nem számon kér, hanem óvni próbál. És ha a felnőtt gyermek mégis bukik, az anya erős kézzel felsegíti.

A Szászrégeni 4-es Számú Napközi Otthon magyar csoportjának pajtásai is minden évben köszöntik édesanyjukat, nagymamájukat zenés-énekes műsorral. Erre a napra nagy izgalommal készülnek dalokkal, mondókákkal, versekkel, szép ruhába öltözve, mert tudják, hogy a szeretet, a hála és a köszönet ünnepe ez a nap. Az előadás után az általuk készített ajándékkal és egy szál virággal köszöntik szeretett édesanyjukat és nagymamájukat.

Miért szereted édesanyádat, nagymamádat? Mit



Pusziljuk az anyukákat

szeretnél megköszönni neki? – tettük fel a kérdést a gyerekeknek.

Válaszaik egyszerűek, de sokatmondók voltak:

– Szeretem édesanyámat, mert mindig jó velem és ő is szeret engem.

– Köszönöm anyukámnak, hogy mindig segít nekem öltözni és szép rendben tartja ruháscskáimat és ételt ad nekem, mikor éhes vagyok.

– Én nagyon szeretem a mamámat, ő a világ legdrágább nagymamája, nagyon szomorú lennék, ha ő nem lenne nekem. Sírni is szoktam utána, mert félek, hogy itt vagy.

– Megköszönöm édesanyámnak, hogy úgy szeret engem! Mindig azt mondja: Te vagy a szemem fénye.

– Sok mindent vásárol nekem, de nem csak ezért szeretem. Segítetek neki, amikor tésztát süt, és nem haragszik meg, ha kiborítom a lisztet.

– Olyan jó, amikor este mellém bújok s úgy alszom el.

– Az én édesanyám nagyon sokat dolgozik, ezért otthon én is rengeteget segítek neki és mindig megdicsérem.

– Szeretlek, édesanyám, mert vigyázol rám, finomakat főzöl, takarítasz, hogy szép legyen a házunk. Édesapám is nagyon szeret téged, elárulta nekem.

– Szeretem mamámat, mert engedi, hogy sokat-játsszodjak.

A Virág csoport kis manói és óvónői nagyon sok örömet, boldogságot és egészséget kívánnak minden kedves édesanyának és nagymamának!

**SÜTŐ TÜNDE ÉS PERES PIROSKA ÓVÓNŐK,
4-ES NAPKÖZI OTTHON**

Gondolatok a könyvtárban (1.)

– avagy tanulóink véleménye a könyvvel való igazi találkozásról –

Március 21. a tavasz első napja. Szép, napsugaras, szívet-lelket melengető márciusi nap. Az Augustin Maior Állami Gimnázium V. és VI. B osztályos tanulói néhány tanár kíséretében a Petru Maior Municipiumi Könyvtár olvasóterme felé igyekeznek: találkozni fognak a marosvásárhelyi Mentor Könyvkiadó képviselőivel.

Vajon milyen lesz a találkozás? Igazi élmény lesz? Vagy kapom a szemrehányást: Miért mentünk oda? Olyan unalmas volt! Inkább maradtunk volna az iskolában! Stb.

Március 22-én minden útbagazítás nélkül az V. és VI. osztályos tanulók élménybeszámolót írnak. Ezekből a fogalmazásokból válogattam össze a legőszintébb és legszebb gondolatokat. Hadd következzenek!

Minden úgy kezdődött, hogy a magyartanárnőnk, Miklós Márta kihirdette nekünk, könyvbemutatóra megyünk. Az első benyomásom az volt, hogy biztos nagyon unalmas lesz, de legalább megszabadulok az utolsó órától.

Amikor elindultunk, nagy unottsággal lépkedtem az úton. Amikor beléptünk az olvasóterembe, három ismeretlen személyt pillantottam meg, akiknek „fogadó” arcuk volt. Mindenki elfoglalta a helyét és elcsendesedett. A három személy bemutatkozott... mi rájöttünk, hogy a könyv sokkal több, mint egy fából-papírból készült, megírt és illusztrált tárgy: a könyv igazi szellemi érték.

Sebestyén Mihály bácsi azt is elmondta, hogy a szerzőnek milyen hibái vannak, Káli Király István pedig azt, hogy ő a modern technika mellett még mindig papírra írja jól megfontolt gondolatait és ötleteit, mert úgy „a kéz jól tudja követni az agyat”. Ezzel a mondattal engem teljesen felemelt. Én ugyanis ilyen szépet és igazat soha nem hallottam...

A bemutató végén elgondolkoztam, milyen jó, hogy elmentem és figyeltem, mert sok mindent megtanultam, és a véleményemet is megváltoztattam a könyvbemutatóról.

Egy dolog biztos, ha még meghívják a Mentorokat, engem biztos ott találnak, és könyveket is veszek, hogy anyagilag is hazatérjek valamivel.

Varga Noémi, VI. B

... a könyvet szellemi ábécének is nevezik... nagyon érdekes volt.

Koppándi Levente, VI. B

Boldogan fogadtam a hírt, hogy könyvbemutatóra megyünk, mivel szeretek olvasni. Izgatott voltam, igaz, nem sokáig. A könyvbemutató a könyvtár olvasótermében volt. Ott még sosem jártam. Talán ezernyi könyv mellett álltam. Mennyi pompás könyv! Mennyi érdekfeszítő cím! Leültünk

Káli Király István, a kiadó tulajdonosa és kiváló költő csendet kért. Minden kicsi szempár ráfigyelt. Megkezdte (szerintem) betanult mondókáját, bemutatta Sebestyén Mihályt és Ági nénit...

Szerintem a korrektornak sok és nehéz munkája van, hisz vannak olyan emberek, köztük én is, akik nem tudnak helyesen írni...

István bácsi kérdések hadát zúdította ránk. Ez engem nem zavart: őt legalább érdekli, hogy mi mi felé tartunk. Próbára tette tudásunk, és látni akarta, mennyire fejlett az esztétikai érzékünk. Lapokat osztott szét: egyikben a vers formája, a másikon az írás, a harmadikon a kinézet nem stimmel. Mi ügyesen kiálltuk a három próbát... A bemutató végén könyvet is vásároltam.. Rám buzdítóan hatott az előadás, ösztönöz arra, hogy ezután még többet olvassak.

Koós Imola, VI. B

Szerintem ez a találkozás nagyon érdekes volt, új dolgokat ismertem meg... egy kis mesterséget is tanultunk.

Nagy Zsolt, VI. B

Ez a találkozás nagyon érdekes volt számomra, mert még soha nem voltam ilyen eseményen... Élvezetesekek, vidámak voltak a történetek, amiket a bácsik meséltek. Emlékszem, hogy Sebestyén Mihály történész és író azt mondta, hogy egy könyv megírásához sok türelem kell, és mindig oda kell figyelni, mert ha nem, akkor a történetnek nem lesz nagy értelme...

Az olvasóteremben csend volt, és a meghívottak hangja oly nyugtató... Nagyon jól fogott ez a kis „kirándulás” a könyvek világába... ezután jobban fogom értékelni a könyveket. Remélem, több időm lesz olvasni. Újra kell írnom az órarendemet!

Farczádi Blanka, VI. B

Örülök, hogy megtudhattam, milyen folyamatokon megy át egy könyv, ameddig a mi kezünkbe jut, hogy elolvassuk... Az volt a legérdekesebb, amikor Sebestyén Mihály író azt mondta, hogy amikor megjelent a Hyundai, a magyar először Hunyadit olvasott... Szerintem mindenki jól érezte magát, és csak hasznos dolgokat tanulhattunk.

Horváth András, VI. B

Lapunk júniusi számában folytatjuk a gyerekek beszámolóit a mentorosokkal való találkozásról.

**MIKLÓS MÁRTA
MAGYAR SZAKOS TANÁR**

A Fantázia Derecskén

A fesztiválon a csoportot bronzfokozatra minősítették A kis gyufaárus lány című előadással, és csoportunk egyik tagja, a X. osztályos Demeter Katinka elnyerte a közönség díját.

A Lucian Blaga Iskolaközpont Fantázia diákszínjászó csoportja részt vett a magyarországi Derecske város által szervezett Kótsi Patkó IV. Bihar-Bihar Diákszínjászó Fesztiválon április 5-6-án. A fesztivál ez évben vette fel az erdélyi magyar színhátszás megalapítójának és az első magyar közsínház (Kolozsvár) igazgatójának, Kótsi Patkó Jánosnak a nevét. A nemzetközi diákszínjászó fesztivál idén először minősítő jellegű is volt.

A fesztiválon fellépett a brassói Grimasz csoport, Budapestről a Motus Mozgásszínházi Egyesület, a debreceni Alföld Színpad és a Matulások csoport, a gyöngyösi Ká-Ró Színkör, Nagyváradról a Létra, a

szászrégeni Fantázia, a székelykeresztúri Boglárka, a szilágycsehi Berkenye diákszínjászó csoport, Szolnokról az Arany Csillag Színhátszó Kör, a Műszaki Szakközép- és Szakiskola, a Jendrassik György Gépipari Tagintézmény színhátszó, a tiszafüredi Vidám Rabok csoport és Tiszavasvárról a Humán Pupák Színkör.

A zsűrit szakképzett személyek alkották, és pedíg Pinczés István Jászai Mari-díjas rendező, Nagy András László rendező, a Magyar Szín-Játékos Szövetség elnökségi tagja és Meleg Vilmos színművész.

A Fantázia csoport a fesztiválon két darabbal vett részt: Hans Christian Andersen A kis gyufaárus lány című meséjének feldolgozásával, melyet a régeni közönség már láthatott decemberben, a Kemény János Amatőr Színhátszó Fesztiválon, illetve Horváth Péter Víg végjáték című darabjával.

A fesztiválon a csoportot bronzfokozatra minősítették A kis gyufaárus lány című előadással és csoportunk egyik tagja, Demeter Katinka X. osztályos tanuló teljesítményével elnyerte a közönség díját.

A csoport 2010-ben alakult kilenc diákkal. Az első betanult darabot időhiány miatt nem sikerült színpadra vinni. 2011-ben a csoport öt taggal bővült. Ekkor Rejtő Jenő 100 csóknak is egy a vége című darabját tanultuk be és Régenben kétszer is felléptünk, ezenkívül vendégszerepeltünk Aranyosegerbegyen (Kolozs megye), illetve Disznajón.

2012-ben a csoport még két taggal bővült, taglétszámunk 16-ra növekedett. Betanult darabok: Hans Christian Andersen A kis gyufaárus lány című meséjének feldolgozása és Horváth Péter Víg végjáték c. darabja.

Csoportom tagjai: Cremene Henrietta (IX.-es), Torkos Ákos



(IX.), Bondor Katalin (X.), Brassai Brigitta (X.), Demeter Katinka (X.), Keresztesi Andrea (X.), Márton Szonia (X.), Tavasz Kinga (X.), Ádám Renáta (XI.), Fekete Katalin (XI.), Pataki Sándor (XI.), Vass Tímea-Katinka (XI.), Benta Norbert (XI.), Vas Barna Levente (XI.), Bakos Renáta (XII.), Ilyés Enikő (XII. osztályos).

A darabok összeállítása és rendezése alatt elégedetten nyugtáztam, hogy a mai gyerekek között is vannak olyanok, akik a számítógép és a szórakozás mellett szakítanak időt a kultúrára, kedvüket lelik benne és méltó komolysággal csinálják.

A hosszú, kimerítő út után büszkén mondhatom, hogy a gyerekek megállták a helyüket a színpadon, színvonalas előadásokat mutattak be, felvették a versenyt olyan csapatokkal, amelyek nem első alkalommal szerepeltek ezen a fesztiválon. Mindemellett rengeteg olyan élményben volt részünk, amely hosszú ideig megmarad bennünk. Köszönettel és elismeréssel tartozunk a szervezőknek, és itt megemlíteném Nádházi Tállas Csillát, aki lelkes odafigyeléssel vigyázott minden csoport biztonságára és arra, hogy jól érezzük magunkat. Köszönettel tartozunk Szászrégen polgármesterének, Nagy Andrásnak és a szászrégeni tanácsnak, hogy támogattak és lehetővé tették számunkra, hogy elutazzunk a fesztiválra.

Biztos vagyok benne, hogy a csoport minden tagja rengeteg élménnyel tért haza, és összekovácsolódottabb társasággal, új ambíciókkal folytatjuk munkánkat.

Közeljövőbeli célunk a szászrégeni Gézengúzok diákszínjászó fesztiválon, ősszel pedig a szilágycsehi PADIF diákszínjászó fesztiválra való jelentkezés és fellépés.

SÜKÖSD LEVENTE

Röviden – Röviden – Röviden – Röviden – Röviden

Szászrégenben az Ariel

Április 3-án Szászrégenben vendégszerepelt a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház magyar tagozata. A Kortyondi király című mesejátékot Kormos István verses meséje nyomán Rumi László állította össze.

Városunkban vendégszerepelt a Kézdivásárhelyi Városi Színház

Komikus helyzetek sokasága, élőzene és rengeteg nevetés várta a nézőket Georges Feydeau Az úr vadászni jár című darabjában, melyet április 12-én mutatott be a kézdivásárhelyi társulat az Eugen Nicoară Művelődési Házban. A szereposztás: Orbán Levente, Pál Emőke, Kófitay Annamária, Veres Előd, Gulácsi Zsuzsanna, Dávid Péter, Lung László Zsolt, Némethy Zsuzsanna, Kalamár György. Közreműködtek: Kertész János, Gyergyai Szabolcs, Kelemen István, Gáspár Csaba, Vitályos Lehel zenészek, valamint Pakot István és Kovács Linda énekesek. Az előadás rendezője Kolcsár József, díszlet- és jelmeztervező György Eszter volt.

Bánhatják, akik nem nézték meg az előadást!

Pályázati kiírás az egyházaknak

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal idén is pályázatot hirdetett a törvény által elismert egyházaknak.



Az úr vadászni jár

A pályázat egyházi épületek javítására, építkezésre és egyházi épületek konzerválására szól. A megpályázható összeg 200.000 lej. A dokumentáció benyújtásának határideje április 30-a volt.

A pályázatokat szakbizottság bírálja el.

Városszépítés

A polgármesteri hivatal – a városi virágkertészet révén – ingyenesen díszcserjéket, élősvönyet és fenyőcsemetéket juttat a lakosságnak.

A hivatal felkéri a lakótársulások elnökeit, illetve mindazokat, akik széppé akarják tenni lakóházuk környékét, hogy munkanapokon 7-15 óra között jelentkezhetnek a városi virágkertészetben – az Abafáji utcában –, ahol hozzájutnak a cserjékhez, dísznövényekhez.

Táncház és táncoktatás

Kéthetente magyar néptánc oktatására és táncházra kerül sor a szászrégeni Kerekerdő vendéglőben – Szarvas (Cerbului) utca 47. sz.

Táncoktató Nagy Levente, a Maros Művészegyüttes táncosa. A talpalávalót a Maros Művészegyüttes zenészei húzzák. A belépő ára 8 lej. A szervezők minden tánckedvelőt szeretettel várnak.

Forgalomelterelés

Forgalomelterelésre és forgalomkorlátozásra kerül sor a Postarét –



Felújítják a Malomárkon átvetelő hidat

Fotó: FAGY

Állomás utca – Sós utca kereszteződésénél, valamint az Egyesülés negyed Kispiac felőli bejáratánál.

Április 17-től, a Malomárkon átvezető híd rehabilitálása miatt, a nehézgépjármű-forgalom a következő útszakaszon zajlik:

– q Marosvásárhely felől érkezők a Radnótfáji út – Görgényi út – Akácos utca – Állomás utca szakaszt, innen pedig az Alsóidecs – Marosvécs – Maroshévíz útszakaszt használhatják – tehát nem vehetik igénybe az Egyesülés negyeden áthaladó utat.

A Maroshévíz felől érkező tehérgépkocsik Marosvécsnél le kell térjenek Alsóidecs felé, a 153-as megyei úton érnek be Szászrégenbe. Innen az Állomás utca – Akácos út – Görgényi és Radnótfája úton hagyhatják el a várost Marosvásárhely irányába.

Az említett eltérőknél a városban és azon kívül is jelzőtáblákkal figyelmeztetik a gépkocsivezetőket a forgalmi rend megváltoztatására.

Tiszta tavasz – tiszta környezet

Szászrégenben a polgármesteri hivatal szervezésében került sor a tavaszi lomtalanításra. A várost négy körzetre osztották, és előre meghatározott program szerint gyűjtötték össze a tél folyamán felgyülemlett szemetet a közüzemek munkacsoportjai.



Szomorú vasárnap

A Tiszta tavasz – tiszta környezet elnevezésű lomtalanítási akció május 8-áig tartott.

Szomorú vasárnap

Április 27-én Szászrégenben vendégszerepelt a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata Müller Péter – Seress Rezső Szomorú vasárnap című kamaramusicaljével. Fellépett Kárp György, Nagy Dorottya és Bokor Barna. Rendező: Kincses Elemér, díszlet- és jelmeztervező: Labancz Klára, zenei vezető: Csíky Csaba, koreográfus: Szőke István.

Zajlik a lakónegyedek felújítása

Folyamatban vannak a Rodnei és Egyesülés lakónegyedek rehabilitációs munkálatai.

A járdákat és a sétányokat kövezik, bővítik a parkolókat és zöldövezeteket, aszfaltozzák az utakat. A munkálatok az ősszel elkezdett program szerint folytatódnak.

**FÁBIÁN
ANDRÁS GY.**



Lakónegyed-felújítás

Fotó: FAGY

G o n d o l a t o k

Bárd Oszkár (1893–1942)

Bárd Oszkár – családi nevén Wettenstein – 1893. május 6-án született Naszódon. Kilencéves korában jelent meg első verse a sajtóban, tizennyolc évesen Kolozsvárt a Haladást szerkesztette. 1917-ben a kolozsvári orvosi egyetemen államvizsgázott. Kolozsvári éve alatt nap mint nap alkalmá volt találkozni olyan jeles kortársakkal, mint Aprily Lajos, Olosz Lajos vagy Reményik Sándor. Egyik kritikusa ezt írja róla: „Bárd Oszkár irodalmunkban első költője a Bánatnak. Valami titokzatos, mély értelme van nála ennek a szónak, s ha mélyen belenézünk, azt látjuk, hogy egész lelkivilágát ez jellemezi.”

„A legszebb titkát most mondom el: / Sok-sok gyötrelmes éjet ad a bánat, / Álmatlan vergődést, hiábasírást, / Jaj-szalagot, mely átfonja éltünk.” – vallja a költő.

Mint orvostanhallgató, önkéntesként részt vett a háborúban, ahol a gyógyítás mellett lelki segítséget is nyújtott bajtársainak. 1920-ban előadták háromfelvonásos színművét, a *Halál és még többet*. Ezt követően egymás után születtek darabjai. 1926-ban a Kemény Zsigmond Társaság tagjai közé fogadta. Ugyanabban az évben részt vett a marosvécsi Helikon-összejövetelelen.

1941 nyarán zsidó származása miatt fölmentették körorvosi állásából. Az év végén, levontképzés közben fiát halálos baleset érte – a tragédiásorozatot nem tudta elviselni, és egy évvel később, 1942. december 19-én Désen öngyilkos lett.

(Forrásanyag: Adamovits Sándor – A vécsi vár vendégei)



U i c c p a r á d é

Székely bácsika Pestre utazik a rokonokhoz látogatóba, és a fiára bízva a gazdaságot arra az időre, amíg távol lesz. Ahogy visszatér, a fia várja a lovas kocsival a vasútállomáson. Elindulnak haza, és beszélgetni kezdenek.

Azt mondja az öreg:

– Minden rendben volt, fiam?

– Igen, apám.

– Semmi baj nem történt?

– Semmi, apám.

Az öreget nem hagyja nyugodni a dolog, és tovább faggatózik:

– De tényleg semmi baj sem történt?

– Hát... Eltört a villa nyele.

– Eltört a villa nyele? Hogyan tört el a villa nyele?

– Hát mikor vittem a kutyát elásni...

– Miért, megdöglött a kutya?

– Igen.

– Hogy történt?

– Letaposták a lovak és a tehenek...

– Letaposták? Hogyhogy letaposták?

– Megriadtak, amikor kigyulladt az istálló.

– Kigyulladt az istálló!? Mitől gyulladt volna ki az istálló!?

– Hát, apám, átfújta a szél a zsátránkot a nagyházról...

– Hát az is leégett!?

– Igen, de a macska a hibás.

– Már hogy lenne a macska a hibás?

– Felborította a gyertyákat, amikor ravataloztuk a nagymamát.

– Meghalt a nagymama?! De hát...

– Akkor ütötte meg a guta, Isten nyugosztalja, amikor édesanyám megszökött a postással...

– Megszökött a postással?! Szegény postás... Hát akkor minden rendben van, fiam.

– Hát ezt mondtam én is.

*

A plasztikai sebész az arcbőr feszessé tételére kitalált új módszerét magyarázza a páciensnek: – Egy rejtett csavart operálok a feje tetejére. Amikor úgy érzi, hogy a bőr egy kicsit ráncosabb, csak egy apró csavarás, és újra feszes az arcbőre.

A nőnek nagyon tetszik a dolog, aláveti magát a beavatkozásnak. Néhány hónap múlva azonban visszatér az orvoshoz.

– Doktor úr! Nézze, milyen zacskók lettek a szemem alatt!

Asszonyom, azok nem zacskók, hanem a mellei. És ha még sokat tekergeti azt a csavart, hamarosan szakálla is lesz!

Akarsz sokat keresni?

– Igen.

– Akkor jól elbújok.

**AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FABIÁN GIZELLA**

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja: a szászrégeni
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csemátoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Bartha József, Demeter József, dr. Horváth Erzsébet, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Pakó Benedek, Sárkány Kákonyi Iringó, Szabó Antal, Székely Rozália.

A műszaki szerkesztést és nyomdai előkészítést az IMPRESS KIADÓ végezte.
Weboldal: Madaras Péter

Készült a marosvásárhelyi
I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.
A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro;
E-mail: madaraspete@yahoo.com,
fandras59@yahoo.com

E lapszám a Communitas Alapítvány és a Bethlen Gábor Alap támogatásával jelent meg.



Ára: 2 lej